

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Sinaxele Panortodoxe – evenimente bisericesti majore, premergătoare Sfântului și Marelui Sinod din Creta (2016)

Pe lângă celelalte momente pregătitoare ale Sfântului și Marelui Sinod, pe parcursul secolului trecut și în primii ani ai acestui secol, despre care a fost vorba cu alt prilej, un loc aparte îl ocupă Sinaxele (întâlnirile) Întâistătorilor Bisericilor Ortodoxe Autocefale și Autonome Locale, care au avut loc cu puțin timp înainte de convocarea propriu-zisă a Marelui Sinod. Acestea au dat un impuls cu totul special în ceea ce privește concretizarea tematicii și convocării Sinodului din Creta.

Prima Sinaxă în acest sens, a avut loc în luna martie 2014 la Fanar, la sediul Patriarhiei Ecumenice de la Constantinopol, și a aprobat documentele pregătitoare ale Sinodului, solicitând, totodată, separarea acestora de textele teologice care au fost aprobate în anii 1982 și 1986, de către Conferințele Panortodoxe Preconciliare. În același timp, această primă Sinaxă pregătitoare a fixat și unele principii cu privire la convocarea și derularea lucrărilor viitorului Sinod, și anume: fiecărei Biserici Ortodoxe i s-a fixat un număr de 24 membri (ierarhi), care să participe la Sinod; s-a hotărât ca Întâistătorii Bisericilor Autocefale și Autonome Locale (patriarhi și mitropoliți primari) să stea de-a dreapta și de-a stânga Patriarhului Ecumenic Bartolomeu; la lucrările Sinodului să se urmărească obținerea unanimității sau a consensului în ceea ce privesc hotărârile care vor fi luate, pentru ca și receptarea hotărârilor să fie un proces mai simplu și mai profund.

Activități teologice importante de reflectare și aprofundare a unor teme teologice au avut loc și în urma acestei Sinaxe Panortodoxe, prin Comisia specială, prezidată de delegații Patriarhului Ecumenic: mitropolitul Ioan Zizioulas de Pergam și mitropolitul Emanuel Adamakis din Franța, care a reformulat și precizat unele documente ce vor fi prezentate spre dezbateri Sfântului și Marelui Sinod.

A doua Sinaxă Panortodoxă, ale cărei lucrări s-au desfășurat în același an, în care a fost convocat Sinodul, adică în 2016 a fost convocată la Chambesy în luna ianuarie 2016, pentru a stabili data convocării Sântului și Marelui Sinod, la sărbătoarea Rusaliilor anului 2016, iar, nu la Constantinopol, așa cum s-a

intenționat la început, ci în insula Creta, în biserica Sfânta Irina, acolo unde s-au mai ținut și alte Sinoade. La această Sinaxă s-a schimbat și agenda tematică a Sinodului, reducându-se temele ce vor putea fi studiate, dezbătute și aprobate. Cele două documente care nu au putut să primească unanimitatea necesară au fost retrase de pe ordinea de zi a viitorului Sinod. Și în legătură cu alte teme au fost unele discuții, nereușindu-se obținerea unui consens real, astfel, că și ele au fost retrase și s-a propus reluarea discuțiilor asupra lor, în vederea obținerii consensului, în lunile și anii ce vor urma.

Prin urmare, pe ordinea de zi a Sfântului și Marelui Sinod au rămas următoarele 6 teme:

1. Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană
2. Diaspora ortodoxă
3. Autonomia și modul proclamării ei
4. Taina Cununiei și impedimentele la ea
5. Importanța postului și respectarea lui astăzi
6. Relațiile Bisericii Ortodoxe cu restul lumii creștine

Pe lângă aceste teme aprobate de Sinaxa Panortodoxă de la Chambesy au fost precizate și alte aspecte, mai mult de natură tehnică, care să contribuie la buna desfășurare a Sfântului și Marelui Sinod al Ortodoxiei. Astfel, s-a hotărât ca acest Sinod să fie convocat între 17-26 iunie 2016, la care să participe câte 24 de membri (ierarhi) ai delegațiilor Bisericilor Autocefale și Autonome Locale, la care se adaugă 6 experți și 3 asistenți pentru fiecare Biserică Autocefală. Limbile în care se vor desfășura lucrările Sinodului vor fi: greaca, rusa, engleza, franceza și araba, ca limbi de lucru ale Sinodului, precum și un Secretariat, format din 15 membri și 30 de experți, care va avea misiunea de a acredita ziariștii și invitații din cadrul celorlalte Biserici creștine la deschiderea și închiderea lucrărilor Sinodului.

Deci, cele două Sinaxe Panortodoxe menționate (din anii: 2014 și 2016) au avut un rol excepțional în ceea ce privește convocarea și derularea lucrărilor Sfântului și Marelui Sinod al Ortodoxiei.

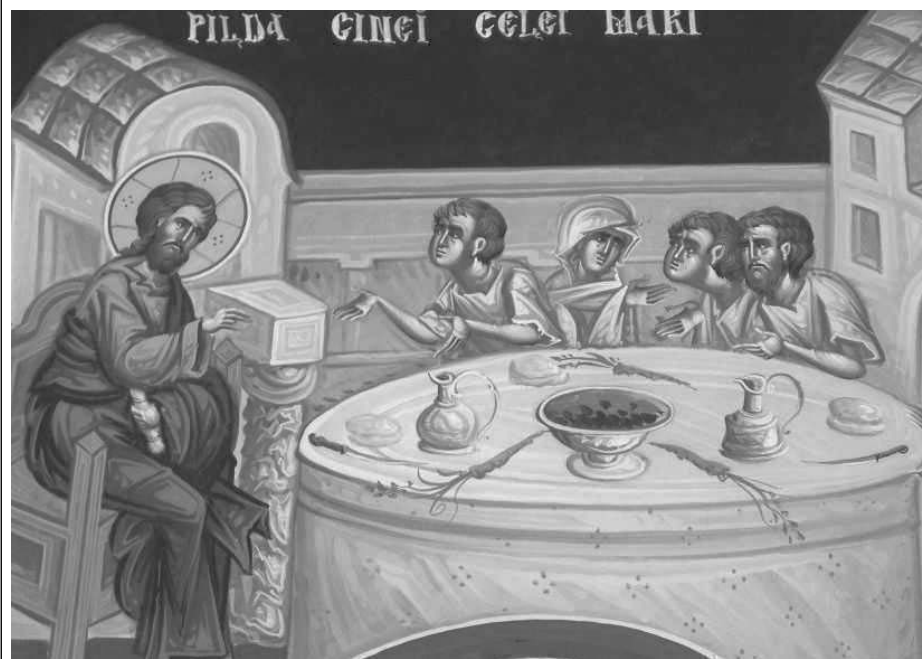
Continuare în pagina 2

Pr. Ioan TULCAN

PREDICA

Pilda celor chemați la cină Duminica a XXVIII după Rusalii

„Zi-sa Domnul pilda aceasta: Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți; și a trimis la ceasul cinei pe sluga sa ca să spună celor chemați: Veniți, că iată toate sunt gata. Și au început unul câte unul, să-și ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Țarină am cumpărat și am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă. Și altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat și mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat și de aceea nu pot veni. Și întorcându-se, sluga a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Ieși îndată în piețele și ulițele cetății, și pe săraci, și pe neputincioși, și pe orbi, și pe șchiopi adu-i aici. Și a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit și tot mai este loc. Și a zis stăpânul către slugă: Ieși la drumuri și la garduri și silește să intre, ca să mi se umple casa, căci zic vouă: Nici unul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cina mea.” (Luca 14, 16-24)

Dreptmăritori creștini și creștine, Apropierea sărbătorii Nașterii Domnului aduce, prin grija Sfintei Biserici, Mama noastră cea duhovnicească, o perioadă de pregătire specială. Prin citirile evanghelice rânduite suntem îmbiați să ne deschidem inima și sufletele pentru primirea Bucuriei, odată cu venirea Celui mult așteptat: Fiul lui Dumnezeu, Domnul Iisus Hristos.

Astfel, Sfinții Părinți ai Bisericii au socotit de bine a se griji de mântuirea noastră, prin aducerea în auzul urechilor noastre a pericopei preluate din sfânta evanghelie după Luca, recunoscută de noi în pilda celor chemați la cină.

Provocat de spus-a unui ascultător: *Fericit este cel ce va prânzi în împărăția lui Dumnezeu!*, Domnul Iisus Hristos rostește această frumoasă parabolă.

Luând aminte la frumoasa descriere a Dumnezeiescului Învățător nu putem să nu ne exprimăm emoția când, iată, ajungem la înțelegerea înaltă prin care El ne învață că Împărăția lui Dumnezeu este părtășie la bucurie. Căci ce înseamnă a pregăti ospăț? Nu este acesta prilej de îmbucurare?

Depășind îngustarea mioapă prin care unii văd Biserica doar în monocromie, pilda aceasta deschide perspectiva unei policromii în care credincioșii

se află într-o adiere plină de căldură a Duhului, *Cel care le face pe toate noi și le umple de bucurie, căci: Împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci bucurie și pace în Duhul Sfânt!*

Ea, sărbătoarea Nașterii Domnului, ca semn al Darului trimis de Dumnezeu lumii, a generat transformarea acestei luni de încheiere a unui an civil într-una a cadourilor, când fiecare suntem invitați a dăru, din inimă și plini de bucurie, semne de dragoste și înfrățire către semenii și apropiații.

Amintirea acestei parabole se face tocmai într-o zi în care sinaxarul face pomenirea Sfinților Strămoși. Ei reprezintă speranța într-o izbăvire care va salva omenirea de sub perspectiva sumbră a robiei, înțeleasă atât la nivel propriu cât și în sens figurat. Oare câtă bucurie va fi fost și încă este în aceștia, văzând împlinite așteptările lor pentru o lume încuiată în orizontul strămt al morții?

De la aceștia au luat pildă și strămoșii noștri, cei încreștinați prin mâna și cuvintele sfinților Apostoli Andrei și Filip, care s-au ostenit a ne lăsa moștenire valori superioare, fie că vorbim de o țară, câștigată cu multe jertfe, fie

Continuare în pagina 2

Pr. Filip ALBU

Din sumar

► Simpozion național „Credință și mărturisire. Modele de teologi în Ortodoxia românească din a doua jumătate a secolului XX”
pagina 3, Ioan Claudiu Moca

► Știri
pagina 4

Vindecarea femeii gârbove

Urmare din pagina 1

că vorbim de transmiterea credinței celei drepte, prin care s-a făurit unitatea acestui popor. Pentru aceste osteneli a adus Domnul bucurii acestui neam.

Într-o lume în care, prin deschiderea generată de expansiunea mijloacelor de comunicare în masă, ce devine prilej, de multe ori, de transmitere doar a crizelor care aduc per-

spective negativiste, ori a unor show-uri care forțează, adesea, obținerea unei stări de bucurie, Biserica, prin Sfânta Liturghie și prin sărbătorile ei ne invită să regăsim adevărata bucurie a serbării.

După modelul bunilor strămoși darurile noastre de acum nu trebuie să aibă, desigur, doar conotații pur materiale, căci acestea sunt stricacioase. Pe

acestea *furii le sapă și le fură*.

De aceea, bucuria cea adevărată vine tocmai din oferirea a ceea ce este mai presus de materie, a ceva ce pleacă din inimă, să ne oferim pe noi ca dar! Să nu fim, adică, doar unii *lângă* alții ci unii *pentru* alții! Așa aducem bucuria în noi și între noi, pe Iisus Hristos, începătorul și desăvârșitorul adevăratei Bucurii.

Secolul al XX-lea – timpul pregătirilor...

Urmare din pagina 1

Aceste evenimente bisericești din viața Ortodoxiei arată, că Biserica Ortodoxă este o realitate vie, care practică conciliaritatea la nivel universal. Sinodul din Creta poate constitui un nou început pentru o relansare mai dinamică a relațiilor dintre Bisericile Ortodoxe Locale, care au nevoie de mai multă preocupare din partea fiecărei Ortodoxii locale, și, chiar din partea fiecărui creștin ortodox.

În fine, ele pun în evidență faptul, că între aceste Ortodoxii locale există o reală comunicare și comuniune, că ele înțeleg din ce în ce mai bine chemarea pe care o au, de a vesti lumii de astăzi valorile nepieritoare ale Evangheliei lui Iisus Hristos, cu un gând și cu o inimă, însuflețită de lucrarea Duhului Sfânt.

Despre Sfântul și Marele Sinod din Creta, 16-26 iunie 2016 Întrebări și răspunsuri (III)

18. Este adevărat că Biserica Ortodoxă recunoaște, prin documentele Sinodului din Creta, alte genuri decât cel «femeiesc» și «bărbătesc»?

Categoric, nu. Într-un mod cu totul lipsit de onestitate, s-a adus în discuție faptul că documentele din Creta și, în special, documentul Misiunea Bisericii în lumea contemporană, ar legitima „teoria genului”. Teoria genului afirmă că sexul unei persoane nu este determinat de sexul biologic și că fiecare om poate decide dacă este bărbat sau femeie, printr-o simplă alegere. Cu alte cuvinte, dacă un bărbat consideră că este femeie, el devine în mod automat femeie. Aceste teorii sunt respinse ferm de către Biserica Ortodoxă, care nu acceptă decât cele două genuri firești, cum le-a creat Dumnezeu: bărbat și femeie. Orice altă interpretare este inacceptabilă pentru tradiția Bisericii.

19. Are Biserica dreptul de a da mărturie despre credința ei în spațiul public?

Desigur. Prin documentul Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană, Biserica își reînnoiește libertatea de a se afirma în spațiul public fără nici o constrângere, fiind conștientă de responsabilitatea pe care o are în societatea contemporană. „Biserica, respectând principiile drepturilor omului și tratamentului egal al oamenilor, urmărește să aplice aceste principii în lumina învățaturii sale despre Sfintele Taine, despre familie, despre locul bărbatului și al femeii în Biserică și despre valorile tradiției bisericești, în general. Biserica are dreptul să dea mărturie despre învățătura sa în spațiul public” (cf. documentului Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană, E, 3).

20. Sunt permise cercetările științifice moderne asupra omului?

Da, cu condiția ca acestea să respecte principiile morale și spirituale ale Bisericii Creștine Ortodoxe. De asemenea, „Biserica Ortodoxă consideră că omul nu este un simplu ansamblu de celule, de țesuturi și de organe și că el nu este determinat numai de factori biologici. Omul este creat după chipul lui Dumnezeu (Facere 1, 27) și ar trebui tratat cu respectul ce i se cuvine” (așa cum se prevede în documentul Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană, capitolul F, 12).

21. Care sunt pericolele ce trebuie evitate azi?

Sinodul din Creta precizează că „Biserica este îngrijorată de impunerea asupra omului a unui mod de viață din ce în ce mai consumist, lipsit de orice suport al valorilor morale creștine. În acest sens, consumismul tinde să ducă

popoarele la pierderea rădăcinilor lor spirituale, a memoriei lor istorice și la uitarea tradițiilor. (...) Biserica previne pe credincioșii ei de pericolul manipulării conștiințelor prin mass-media și de folosirea acestora, nu pentru apropierea dintre oameni și popoare, ci pentru manipularea lor” (așa cum se prevede în capitolul F, 7-9, din documentul Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană).

De asemenea, în Enciclica Sfântului și Marelui Sinod din Creta sunt enumerate și alte pericole pe care creștinul zilelor noastre este chemat să le conștientizeze, pentru a acționa în consecință: criza căsătoriei și a familiei (Enciclica III, 7); „noi tendințe în domeniul formării și educației referitoare la conținutul și scopurile educației, la abordarea vârstei copilăriei, la rolul profesorului și al elevului, precum și al școlii contemporane” (Enciclica IV, 9); „expresii extreme sau chiar provocatoare ale ideologiei secularizării, prezente în evoluțiile politice, culturale și sociale”, „deplina autonomizare a omului față de Hristos și față de influența duhovnicească a Bisericii, prin identificarea arbitrară a Bisericii cu conservatorismul, precum și prin caracterizarea ei nefundamentală istoric drept un pretins impediment în calea progresului și dezvoltării” (Enciclica V, 10); „pericolul manipulării libertății umane, al folosirii omului ca simplu mijloc, al pierderii treptate a tradițiilor valoroase, al amenințării sau chiar al distrugerii mediului înconjurător” (Enciclica V, 11); „utilizarea necontrolată a biotehnologiei la începutul, pe durata și la sfârșitul vieții” (Enciclica V, 12); „ideologia contemporană a globalizării” (Enciclica VI, 15); „proliferarea violenței și a conflictelor armate, persecutarea, exilarea și uciderea membrilor minorităților religioase, expulzarea forțată a familiilor din căminele lor, tragedia traficului de persoane, încălcarea drepturilor fundamentale ale persoanelor și ale popoarelor, convertirile forțate” (Enciclica VI, 18).

22. Cum este definită familia în documentul „sfânta taină a Cununii și impedimentele la aceasta”?

Biserica a manifestat și manifestă o grijă pastorală constantă față de familia creștină, care este expusă, astăzi, la numeroase atacuri din partea lumii secularizate. „Unirea dintre un bărbat și o femeie în Hristos constituie o mică Biserică sau o icoană a Bisericii. (...) Protejarea sfințeniei cununii a fost totdeauna de o importanță capitală pentru protejarea familiei, care reflectă comuniunea soților, atât în Biserică, cât și în întreaga societate. Astfel, comuniunea

persoanelor prin Taina Cununii nu este o simplă relație convențională firească, ci o forță spirituală esențială și creatoare pentru instituția sfântă a familiei. Numai aceasta asigură protecția și educația copiilor, atât în misiunea spirituală a Bisericii, cât și în funcționarea societății” (art. I. 4-5).

23. A aprobat Sinodul din Creta căsătoriile între persoane de același sex?

Categoric, nu. Doar persoanele potrivnice Bisericii ar putea susține o astfel de idee cu totul străină de învățătura creștin-ortodoxă. Biserica Ortodoxă nu va susține niciodată asemenea practici. În acest sens, Biserica Ortodoxă Română a binecuvântat de curând inițiativa cetățenească demarată de Coaliția pentru Familie, prin care se dorește ocrotirea familiei naturale, întemeiată pe căsătoria dintre un bărbat și o femeie.

24. Dar, a avut sinodul vreo poziție față de parteneriatele civile?

Da. În documentul Sfânta Taină a Cununii și impedimentele la aceasta se spune foarte limpede că Biserica Ortodoxă nu este de acord cu parteneriatele civile: „Biserica nu acceptă ca membrii ei să încheie contracte de coabitare (cu persoane n.t.r.) de același gen, precum și nici o altă formă de coabitare diferită de căsătorie” (art. 10).

25. Căsătoriile creștine mixte (între creștini ortodocși și creștini eterodocși) sunt o noutate introdusă de sinodul din Creta?

Nu. Trebuie subliniat că această problemă a existat încă de la începuturile creștinismului. Mediul în care sa dezvoltat Biserica era unul majoritar păgân sau iudaic, fapt care genera întrebări referitoare la căsătoriile dintre creștini și necreștini.

Pentru a încuraja căsătoriile numai între creștinii ortodocși, de-a lungul timpului, Biserica a avut o atitudine fermă împotriva căsătoriilor mixte pentru a păstra unitatea spirituală de credință ortodoxă a familiei. Totuși, căsătoriile creștine mixte au avut loc adesea de-a lungul secolelor, iar Biserica s-a raportat la ele, aplicând principiul iconomiei (aplicarea cu îngăduință sau dispensă a regulii), fapt semnalat și în Nomocanonul Sfântului Fotie, patriarhul Constantinopolului (810-895), care precizează că Biserica era pusă în fața unor astfel de căsătorii mixte, recunoscute de stat, prin Codul împăratului Iustinian (secolul VI).

Căsătoriile mixte între două persoane creștine de sex opus, dintre care una de credință ortodoxă, iar cealaltă de altă credință creștină (catolic, anglican, protestant, etc.) nu sunt o noutate nici pentru Biserica Ortodoxă Română, care, în anul 1881, în Regulamentul pentru

relațiunile bisericești ale clerului ortodox român cu creștinii eterodocși sau de alt rit și cu necredincioșii care trăiesc în Regatul Român, preciza: „Căsătoriile mixte între persoane ortodoxe cu persoane eterodoxe sau de alt rit creștinesc se binecuvântează de Biserica Ortodoxă, păzindu-se uzul de până acum, ca, copiii ce se vor naște din aceste căsătorii, să devină membri ai Bisericii Ortodoxe”.

26. De ce se practică iconomia în cazul căsătoriilor creștine mixte?

Deoarece foarte mulți creștini ortodocși trăiesc, acum, în țări predominant catolice sau protestante, acești ortodocși nu pot evita contactele cu creștinii eterodocși. Astfel, de foarte multe ori se ajunge la apropiere sufletească între aceștia și, în cele din urmă, la dorința de a se căsători.

Totuși, Biserica Ortodoxă nu recomandă căsătoriile creștine mixte. Plecând însă de la realitatea acestui fenomen, a adoptat o atitudine pastorală, întemeiată pe principiul iconomiei, pentru a-i menține în Biserica Ortodoxă pe fiii și pe fiicele ei duhovnicești și a-i ajuta să înainteze cât mai mult într-o viață trăită în acord cu poruncile lui Dumnezeu.

„În ciuda tuturor interdicțiilor canonice, și în trecut au avut loc adesea căsătorii mixte. În societatea noastră pluralistă, în care ortodocșii reprezintă doar o minoritate, aceste căsătorii reprezintă un procent ridicat, aflat mereu în creștere, între căsătoriile binecuvântate în bisericile noastre. Tot mai numeroase sunt și cele încheiate, din nefericire, în afara Ortodoxiei. Cu toții știm că unele dintre ele duc la întemeierea de familii fericite, și ar fi lipsit de înțelepciune și chiar lipsit de sens să descurajăm toate căsătoriile de acest tip. De fapt, s-ar putea la fel de bine ca unele dintre aceste căsătorii să fie mai durabile și mai fericite decât cele dintre unii ortodocși doar cu numele, care nu au auzit niciodată nimic despre sensul căsătoriei creștine și care nu au acceptat niciodată, în chip personal și responsabil, vreo adevărată angajare creștină” (Pr. John Meyendorff, Căsătoria – perspectivă ortodoxă, Cluj-Napoca, 2012, p. 66).

Sfântul și Marele Sinod recunoaște aceste situații și stabilește că „posibilitatea aplicării iconomiei bisericești cu privire la impedimentele la căsătorie trebuie să fie reglementată de Sfântul Sinod al fiecărei Biserici Ortodoxe Autocefale, conform principiilor stabilite de sfintele canoane bisericești, în spiritul unui discernământ pastoral, astfel încât să servească mântuirii omului” (Sfânta Taină a Cununii și impedimentele la aceasta, art. II. 5, ii).

Simpozion național „Credință și mărturisire. Modele de teologi în Ortodoxia românească din a doua jumătate a secolului XX”

În ziua de luni, 11 decembrie 2017, la Facultatea de Teologie „Ilarion V Felea” din Arad, a avut loc un simpozion național sub genericul „Credință și mărturisire. Modele de teologi în Ortodoxia românească din a doua jumătate a secolului XX”, dedicat Patriarhului Justinian Marina și apărătorilor Ortodoxiei din timpul comunismului, cu precădere cei din Eparhia Aradului. Manifestarea a fost organizată în colaborare cu Arhiepiscopia Aradului și cu Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, înscriindu-se în tematica anului comemorativ din Patriarhia Română. Deschiderea festivă a avut loc în Aula Magna a Facultății de Teologie. Au ținut alocuțiuni IPS Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, PS Dr. Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, Prof. Dr. Ramona Lile, Rectorul Universității Aurel Vlaicu, Arad și Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad.

În continuare a avut loc lansarea cărții Clerici și teologi din

Eparhia Aradului în închisorile comuniste (1945-1964), scoasă în Editura Arhiepiscopiei Aradului și avându-l ca autor pe binecunoscutul istoric și cercetător științific Adrian Nicolae Petcu. Prezentarea cărții a fost făcută de Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie din Arad. Precucernicia sa a subliniat că recenta apariție este ca o lumină pe vârful de munte, o lumină scoasă de sub obrocii istoriei, o carte eveniment pentru Eparhia Aradului și o carte document pentru Ortodoxia românească. Totodată, cartea este și un act terapeutic la adresa conștiinței Bisericii Ortodoxe Române. Cartea vorbește despre studenții Academiei Teologice din Arad, despre profesorii acestei instituții în frunte cu părintele Ilarion V. Felea, despre curajul episcopului Andrei Magieru, despre disponibilitatea spre jertfă a monahilor și preoților din Eparhia Aradului pentru mărturisirea lui Hristos.

Cartea apare în Editura Arhiepiscopiei Aradului, cu binecuvântarea IPS Timotei, Arhiepiscopul Aradului, care a și

prefătat-o, în contextul Anului comemorativ Justinian Patriarhul și al Apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului în Patriarhia Română, bucurându-se de concursul și ajutorul PC Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului.

După lansarea cărții a avut loc comunicarea în plen a IPS Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, cu tema Patriarhul Justinian Marina – amintiri și evocări, apoi comunicarea PS Dr. Emilian Crișanul, Epis-

cop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, care a abordat problema monahismului românesc în timpul regimului comunist, mai precis Monahismul românesc și Decretul 410 din 1959. A urmat îndată alocuțiunea autorului cărții mai sus amintite, Adrian Nicolae Petcu, o alocuțiune amplă și inedită cu privire la Eparhia Aradului în perioada 1948-1958, cu prezentarea punctuală a evenimentelor instalării regimului comunist și a celor care au luptat pentru credința ortodoxă și

mărturisirea lui Hristos.

În după-masa aceleiași zile au avut loc două sesiuni de comunicări legate de tema generală a simpozionului.

La această manifestare culturală și comemorativă au participat studenți teologi, elevi seminariști, membrii ASCOR Arad, precum și publicul interesat.

**Ierom. dr.
Nicolae M. TANG**

Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a conferențiat la ASCOR Arad

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului și la invitația adresată de domnul Cătălin-Iulian Drăgan, Președintele filialei ASCOR din Arad, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a susținut marți, 12 decembrie 2017, în sala festivă a Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, conferința cu tema „Prietenia cu Dumnezeu și oamenii – în lumina Praznicului Nașterii Domnului”.

Aula facultății s-a umplut de participanți, majoritatea dintre ei fiind tineri, doritori de a asculta cuvântul duhovnicesc al Preasfinției Sale. Între aceștia s-au numărat și mai mulți clerici, cadre didactice ale Facultății, sau Consilieri la Arhiepiscopia Aradului: Arhim. Teofan Mada, Vicar Eparhial, Protos. Iustin Popovici, Consilier Cultural, Pr. Silviu-Nicolae Faur, Consilier Bisericesc, Pr. Gabriel Mariș, Consilier cu Asistența Socială, Pr. Prof. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă, Pr.

Pompiliu Gavra, Directorul Seminarului Teologic, Pr. Ștefan Negreanu, Profesor de Istorie Bisericească Universală, și alți Preoți de la diferite Parohii din cuprinsul Eparhiei.

Întâlnirea a debutat cu un buchet de trei colinde cu iz tradițional, și anume: „Colo sus pe lângă lună”, „La Vifleem colo-n jos” și „Dimineața lu Crăciunu”,

susținut de tinerii studenți membri ASCOR Arad.

După acest moment, Preasfințitul Părinte Emilian a prezentat celor prezenți câteva aspecte din Vechiul și Noul Testament, din viețile sfinților și din viața de zi cu zi cu referire la prietenie. Adevărata prietenie este cea cu Dumnezeu, care se poate face prin îndelungă rugăciune și

prin săvârșirea de fapte bune față de semenii noștri. Avându-L prieten pe Dumnezeu, El te va învăța cum să fii fericit și în siguranță, iar pe măsură ce te vei apropia de Dumnezeu, te vei apropia și de prietenii Lui care sunt îngerii și sfinții. Dumnezeu nu-i dezamăgește niciodată pe prietenii Săi loiali, în timp ce prietenii dintre oameni o pot face. Cei ce se bucură de prietenia lui Dumnezeu dețin o comoară pe care nu le-o poate lua nimeni (cf. Matei 6, 19).

În ultima parte a întâlnirii, Preasfinția Sa a răspuns numeroaselor întrebări legate de tema susținută și problemele cu care se confruntă tinerii zilelor noastre, mai ales în relațiile de prietenie.

La final, Președintele ASCOR Arad a mulțumit Ierarhului pentru participare la această seară duhovnicescă organizată de ASCOR și tuturor participanților.

Student Marian INCICAȘ

ȘTIRI

Seară duhovnicească la Centrul Cultural-Pastoral „Sfântul Ierarh Nicolae” al Parohiei Arad-Bujac

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscop al Aradului, la Centrul Cultural-Pastoral „Sf. Ierarh Nicolae”, care funcționează în cadrul Parohiei Arad-Bujac, Protopopiatul Arad, s-a desfășurat în seara zilei de luni, 11 decembrie 2017, conferința duhovnicească cu tema: „Milostivirea între cer și pământ-Nașterea Domnului” susținută de către Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

La acest eveniment cu caracter pastoral-misionar au participat credincioșii parohiei, în special tinerii care activează în cadrul Centrului parohial Arad-Bujac, elevi și studenți teologi, preoți de la parohiile din municipiul Arad.

În debutul conferinței părintele paroh dr. Vasile Pop a adresat un frumos cuvânt de bun venit Preasfinției Sale, în mijlocul credincioșilor parohiei pe care o păstorește.

În cadrul conferinței Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, a evidențiat faptul că Nașterea Domnului Iisus Hristos reprezintă milostivirea și dragostea Lui Dumnezeu față de om, iar atunci când omul face milostenie se aseamănă cu Dumnezeu. Perioada Postului Nașterii Domnului este o perioadă în care suntem chemați să ne arătăm dragostea față de semenii noștri prin milostenie, a mai precizat Preasfinția Sa.

În finalul conferinței Preasfințitul Părinte Emilian a răspuns întrebărilor auditoriului, legate de tema conferinței și de alte preocupări spirituale ale celor prezenți.

Vizită chiriarhală și parastas în Parohia Șepreuş

În după-amiaza zilei de duminică, 10 decembrie 2017, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, însoțit de părintele Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, a poposit în parohia Șepreuş. După săvârșirea Vecerniei, Chiriarhul, împreună cu preoții prezenți: PC pr. Florin Borca preotul paroh, PC pr. Dumitru Daniel – Chișineu Criș, PC pr. Pavel Ioan – Sinteia Mare,

PC pr. Craveț Cătălin – Roșia Nouă și PC pr. Florea Florin – Groșii Noi, a săvârșit Slujba Parastasului pentru vrednicul de pomenire Părinte Călin-Dumitru Craveț, la împlinirea a șapte ani de la trecerea sa la cele veșnice.

În cuvântul de învățătură pus sub titlul „Strădaniile răsplătite”, în contextul citirilor duminicii a XXVII-a după Rusalii, Înaltpreasfinția Sa a făcut referire la desfășurarea locală a Anului omagial și în special a celui comemorativ, dedicat apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului, cu angajarea lucrărilor de înnoire și împodobire a bisericii, care a dispus de preoți devotați, între care cel pentru care s-a făcut pomenirea. De asemenea, Ierarhul a amintit că părintele Călin Craveț a fost și formator pentru cei tineri, ca profesor la Seminarul Teologic din Arad, dar și slujitor al Parohiei Șepreuş timp de două decenii.

Seara s-a încheiat cu un concert de colinde interpretat de Corala „Bunavestire” a Parohiei Șepreuş.

Slujire arhierescă și concert de colinde în Parohia Apatou

În Duminica a XXVII-a după Rusalii, Chiriarhul Aradului, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a poposit în Parohia Apatou, din Protopopiatul Ineu. Cu acest prilej, Înaltpreasfinția Sa a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în biserica cu hramul „Pogorârea Sfântului Duh”, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența oficialităților locale și a numeroși credincioși. Din sobor au făcut parte: Pr. Ciprian Sălăvăstru, Parohia Moțiori, Pr. Adrian Hanțiu, Parohia Vânători, Pr. Andrei Slăv, Parohia Berechiu și Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector bisericesc.

În cuvântul de învățătură rostit în cadrul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfinția Sa a vorbit despre „Desăvârșirea creștină” (cf. citirilor scripturistice: Efes. 6; Lc. 13), care se câștigă prin biruința binelui asupra răului într-o luptă în care omul are nevoie de harul lui Dumnezeu, îmbrăcând armura divină a unor valori nepieritoare, ca adevărul și dreptatea. Astfel, desăvârșirea înseamnă îndreptare și mântuire, Evanghelia zilei, mai ales, ilustrând modul realizării adevăratului caracter religios-moral ce înalță, pe drept, întreaga ființă a credinciosului.

La finalul Sfintei Liturghii, părintele paroh Constantin Ilica a adus mulțumiri Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru grija părintească pe care o poartă față de credincioșii din Parohia Apatou, mai de cu seamă în vremea pregătitoare pentru marile praznice, precum și preoților slujitori, oficialităților prezente și tuturor credincioșilor care au luat parte la Sfânta Liturghie.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul mixt al parohiei, unul dintre coruri de renume din Arhiepiscopia Aradului. La sfârșit, corul dirijat de părintele paroh, a oferit Înaltpreasfinției Sale și credincioșilor prezenți un buchet de colinde cu ocazia apropierei Praznicului Nașterii Mântuitorului Hristos.

Vizită arhierescă și slujbă de pomenire a pr. Ioan Jidoi în Parohia Radna

În Duminica a XXVII-a după Rusalii, cea de-a IV-a din Postul Crăciunului, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a fost prezent în mijlocul credincioșilor din Parohia Radna, Protopopiatul Lipova.

La primele ore ale dimineții Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a fost întâmpinat de un sobor de preoți și de mulțimea de credincioși în fața bisericii din Radna. Prezența Preasfinției Sale în Parohia Radna a fost prilejuită de împlinirea a 40 de la trecerea la cele veșnice a vrednicului Părinte Ioan-Terentie Jidoi, fost protopop al Lipovei și paroh la biserica din Radna.

Cu acest prilej, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă în Biserica „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului”, înconjurat de un ales sobor de preoți.

În cadrul Sfintei Liturghii, la momentul stabilit Preasfinția Sa a rostit un frumos cuvânt de învățătură pe baza textelor scripturistice din Duminica a 27-a după Rusalii (Tămăduirea femeii gârbove, Ap. Efeseni VI, 10-17; Ev. Luca XIII, 10-17), scoțând în evidență faptul că, după momentul în care Mântuitorul nostru Iisus Hristos a săvârșit această minune, deși era o zi de sărbătoare în acele vremuri (ziua Sabatului), tot așa și noi în zilele noastre nu trebuie să ne oprim dacă e zi de sărbătoare să facem fapte bune, fapte de milostenie, mai ales în această perioadă în care ne aflăm, perioadă a Postului Nașterii Domnului, perioadă în care suntem așteptați să ajutăm pe cei aflați în nevoie, pe cei săraci, pe cei care sunt în suferință, pe cei orfani, cu alte cuvinte pe toți cei care au nevoie de ajutor.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a săvârșit slujba de pomenire a Pr. Ioan Jidoi, fost Protopop al Lipovei, la 40 de zile de la trecerea la cele veșnice înconjurat de P. Cuv. Arhim. Ilarion - starețul Sfintei Mănăstiri Feredeou, P.C. Pr. Mihai Octavian Blaj- Consilier Economic al Arhiepiscopiei Aradului, P.O. Pr. Flavius Petcuț - Protopopul Aradului, P.O. Pr. Adrian Zaha - Protopopul Ineului și preoții din Protopopiatul Lipova.

La sfârșitul Slujbei Parastasului, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a rostit un bogat și înălțător cuvânt de învățătură, evocând în frumoase și alese cuvinte viața și personalitatea vrednicului de pomenire Pr. Ioan Jidoi, Protopop al Lipovei și Preot paroh al Parohiei Ortodoxe Române din Radna în cei aproape 40 de ani de slujire, transmițând totodată arhierestile binecuvântări și cuvânt de mângâiere ale Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, tuturor credincioșilor prezenți cât și familiei părintelui Ioan Jidoi.

PC Pr. Mircea Șirian a mulțumit pentru alesele momente de bucurie duhovnicească care au fost trăite prin prezența în mijlocul credincioșilor a Preasfințitului Părinte Emilian.

(Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.